

RookVrij

Nieuwsbrief van RookVrij vzw
Nr. 12 – 31 oktober 2006

v.u. Raf De Ryck PB 58 1600 Sint-Pieters-Leeuw 1

Beste leden,

De helft van de horeca zal volgend jaar rookvrij worden. De gevolgen van zo'n half rookverbod worden reeds zichtbaar. Sommige jeugdhuizen klagen steen en been wegens concurrentievervalsing door rokerige cafés. In januari, als de horeca in alle sportinfrastructuur rookvrij moet zijn, zal dezelfde klaagzang gehoord worden omdat in café De Sportvriend aan de overzijde van de straat nog voort gerookt mag worden.

Bovendien blijkt nu ook dat ziekenhuizen eveneens tot de horecasector moeten gerekend worden: een ziekenhuis als drankgelegenheid, met in de achterzaaltjes consultaties en hospitalisaties?

De regering moet haar huiswerk overdoen en het dossier opnieuw op de tafel leggen. De horecasector moet stoppen met zijn kop in het zand te steken in de hoop dat het wel zal overwaaien. In andere landen werd de ganse horecasector in één keer rookvrij gemaakt. De lat ligt er zo gelijk voor iedereen, tot grote tevredenheid van de meerderheid van de klanten en de uitbaters.

Raf De Ryck

➤ Ziekenhuis(cafetaria) rookvrij of niet?

Sommige ziekenhuisdirecties lijken de ambitie te hebben om als laatste een rookparadijs binnen hun muren te behouden. Een groot aantal ziekenhuizen heeft de afgelopen jaren maatregelen genomen om hun instelling rookvrij te maken. Wettelijk gezien moesten ziekenhuizen al rookvrij zijn sinds 1990. Anderen blijven nog steeds uitvluchten verzinnen om het roken aan te moedigen. Een rookvrij ziekenhuis zou een evidentie moeten zijn om medische en ethische redenen. Een ziekenhuis heeft een voorbeeldfunctie binnen de volksgezondheid en wordt daarvoor gesubsidieerd met gemeenschapsgelden.

Een klacht tegen hardleerse directies werd aangebracht door een actief lid van RookVrij. Als hartpatiënt moet die persoon regelmatig op consultatie in verschillende Brugse ziekenhuizen. Hij moet absoluut tabaksrook vermijden en heeft daarvoor vroeger al zijn werkgever aangeklaagd om een rookvrije werkplek te bekomen.

In mei van dit jaar bracht RookVrij samen met de patiënt een bezoek aan het Sint-Lucasziekenhuis in Brugge wegens het toelaten van roken in de cafetaria. Vanuit een open rookhoek verspreidde de tabaksrook zich over de rest van de cafetaria. De interpellatie van de ziekenhuisdirectie kwam aan bod in de

West-Vlaamse media (FocusTV, Het Laatste Nieuws en het Brugs Handelsblad). Begin september is het ziekenhuis rookvrij geworden. Dat geval was geen uitzondering. De cafetaria van een Roeselaars ziekenhuis was in het zelfde bedje ziek en is sinds september ook rookvrij geworden.

Een ander groot ziekenhuis in Brugge houdt echter voet bij stuk. De concrete klacht gaat over een rookruimte in de cafetaria die rookoverlast geeft in de omgeving, o.a. in de wachtruimtes voor de patiënten van de consultatie cardiologie. De directie verdedigt het roken in de cafetaria met de melding dat de rookruimtes "volledig beantwoorden aan de voorschriften terzake."

"de bevolking zou een rookverbod in ziekenhuizen niet begrijpen"

RookVrij vroeg dan maar raad aan federaal minister van Volksgezondheid Demotte. Die bleek ermee akkoord te gaan dat roken moet kunnen in ziekenhuiscafetaria's. Hij liet weten dat, "in de ogen van het publiek", een rookverbod in ziekenhuizen "onbegrijpelijk" zou zijn. Hij argumenteert dat een rookverbod afkondigen voor ziekenhuiscafetaria's en tegelijk nog toelaten om te roken in het café ernaast een scheeftrekking van de concurrentie zou zijn. Is gezondheidspromotie in ziekenhuizen dan minder belangrijk dan in de sport? De volledige sporthoreca zal vanaf 1 januari 2007 rookvrij moeten zijn. Nochtans zal in de cafés en tavernes in de buurt nog gerookt mogen worden.

de nieuwe hoffelijkheid

Een cafetaria in een ziekenhuis maakt deel uit van de diensten die het ziekenhuis aanbiedt aan patiënten en bezoekers. Het rookverbod van de ziekenhuizen moet er dus ook van toepassing zijn. De aanwezigheid van horeca dichtbij of elders in de stad mag daarop geen invloed hebben.

De minister schrijft ook dat hij rekent op de goede wil van de ziekenhuisdirecties. Dat is de herinvoering van het verfoede hoffelijkheidsprincipe, waarbij gerekend werd op goodwill. In de wetgeving is men vorig jaar definitief afgestapt van dat hoffelijkheidsprincipe. Het heeft nooit iets uitgehaald. Het haalde de rook niet weg maar deed alleen de slachtoffers zwijgen.

Net zoals in alle andere sectoren zal alleen een duidelijke wetgeving een oplossing brengen. Denormalisatie van tabaksgebruik is één van de pijlers van het beleid van minister Demotte. Het publiek zal heus wel begrijpen dat in een ziekenhuis een volledig rookverbod moet gerespecteerd

worden. Als de minister het tegendeel vermoedt, dan heeft zijn informatiebeleid gefaald. Hij had kunnen leren van buitenlandse voorbeelden waar een rookverbod op openbare plaatsen begeleid werd door een brede campagne over het probleem van passief roken.

RookVrij vindt de reactie van de minister onbegrijpelijk. Een minister van volksgezondheid moet opkomen voor de gezondheid van patiënten en bezoekers. Een parlamentslid heeft beloofd om de minister daarover aan de tand te voelen. (wordt vervolgd)

➤ **De Lijn: een verbetering?**

Sommige buschauffeurs maken er nog steeds een gewoonte van om de klanten in de rook te zetten en om zelfs met een sigaret in de hand de bus te besturen. Een klant van De Lijn diende daartegen klacht in. De Lijn heeft steeds geprobeerd om haar verantwoordelijkheid af te wenden. In een eerste uitspraak in november van vorig jaar wees de rechter erop dat het wel degelijk de directie van De Lijn is die ervoor moet zorgen dat het rookverbod op bussen en trams wordt nageleefd.

In zijn tweede vonnis van 31 mei 2006 stelt de vrederechter vast dat er weliswaar een verbetering is in de situatie. Hij beslist eveneens om de opgelegde dwangsom per vastgestelde overtreding te verlengen.

Op het terrein worden nog steeds overtredingen vastgesteld. Als verdediging verwijst de directie van De Lijn naar de genomen maatregelen en naar de rookstopcursussen die zij voor het personeel organiseert. De meerderheid van bestuurders respecteert het comfort en de gezondheid van de klanten. Een aanzienlijk deel van de problemen gebeurt bij lijnen die uitgebaat worden door privé-ondernemingen, de zogenaamde pachters. Die pachters staan onder contract bij De Lijn. Het zijn de directie en de controlediensten van De Lijn die ervoor moeten zorgen dat het rookverbod ook daar wordt nageleefd.

Een pachter die door RookVrij werd aangeschreven putte zich uit in uitvluchten om het roken van buschauffeurs te vergoelijken. Zolang De Lijn geen vat kan of wil krijgen op die toestand, zullen verdere stappen nodig blijven. (wordt vervolgd)

➤ **Openbare plaatsen: roken in de KVS**

Publieke plaatsen moeten rookvrij zijn sinds begin dit jaar. De nieuwe KB's, op de werkplek en openbare plaatsen, lieten uitschijnen dat iedereen, ook personen met ademhalingsproblemen, voortaan ongestoord naar het theater zouden kunnen gaan. De KVS-directie legde het rookverbod naast zich neer. De inhuldiging van de splinternieuwe gebouwen was een gelegenheid om met een propere lei te beginnen. Wie op de openingsreceptie aanwezig was, kon vaststellen dat het nog steeds een doorrookte bedoening was.

Vanuit de sector van de podiumkunsten en vanuit de FOD Volksgezondheid werden de theaters aangemoedigd om het rookverbod te negeren. Na twee bezoeken aan een KVS-voorstelling waarbij ik (rdr) zowel bij het onthaal als in de zaal geconfronteerd werd met tabaksrook, heb ik klacht ingediend tegen de directie van de KVS.

De officiële argumenten

Minister van arbeid Van Velthoven meent dat *"roken valt onder het grondwettelijk gewaarborgd recht op vrijheid van*

meningsuiting." Een handeling als mening, die hadden we nog niet gehad. De vrije meningsuiting van Zidane ligt ieder nog vers in het geheugen. Minister Demotte liet weten: *"De toepassing van dit koninklijk besluit lijkt mij echter ondergeschikt te zijn aan de vrijheid van meningsuiting en de artistieke vrijheid."*

Als burger heb ik altijd gemeend dat een handeling niet hetzelfde is als een mening en dat rechten en vrijheden steeds ondergeschikt zijn aan de wetgeving. Als het over tabak gaat, gelden andere normen. Als er wierookkegeltjes met een ietsje teveel benzeen ontdekt worden, volgt onmiddellijk een ministerieel besluit om ze van de markt te halen. De jarenlange volgehouden indoctrinatie door tabaksindustriereclame gaf gedurende een halve eeuw aan tabak en zijn verbrandingsproducten de status van onaantastbaarheid. Dat zal nog wel een tijdje in de geesten blijven doorwerken. (wordt vervolgd)

➤ **ICE**

De NMBS maakte twee jaar geleden op eigen initiatief haar treinen rookvrij. Vanaf dit jaar valt dat rookverbod eveneens onder het rookverbod op openbare plaatsen. Geldt dat verbod ook voor buitenlandse treinen als ze op het Belgische grondgebied rijden? Duitsland loopt in Europa deftig achter qua bescherming tegen passief roken. Het hoeft dus niet te verwonderen dat de Duitse ICE-treinen nog steeds een rookwagon hebben en een bar waar gerookt mag worden. TGV's, Eurostars en Thalystreinen zijn ondertussen rookvrij.

Een reiziger bekloeg zich. De klacht is in behandeling bij de bevoegde diensten van de NMBS. Het antwoord lijkt nochtans eenvoudig. Een voertuig moet steeds de wetgeving volgen van het land waarin het zich bevindt. Dat gold voorheen zo voor alcoholverkoop op de trein (onder de oude wet Vandervelde werd pas alcohol geschonken als de trein de grens over was) en voor het roken in de treinen van de SNCF. In Frankrijk was al langer een rookverbod van kracht. Er mocht enkel gerookt worden als de trein buiten de Franse landsgrenzen was. Geen enkele firma die een uitbating heeft in België kan zich via een intern reglement onttrekken aan de Belgische wetgeving. De NMBS of de bevoegde inspectie van de FOD Volksgezondheid moet optreden. Dat kan de Duitse overheid inspireren om werk te maken van rookvrije publieke gelegenheden. (wordt vervolgd)

➤ **Klachten ...**

over rook in openbare plaatsen kunt u kwijt bij:

- voor de horeca: meldpunt@favv.be

Meldpunt FAVV WTC III 2de verd., Simon Bolivarlaan 30, 1000 Brussel

tel 0800 13 550 (9-17h) - fax 0800 13 455

officiële informatie vindt u op www.roken-horeca.be

- voor andere openbare plaatsen: apf.inspection@fgov.health.be

Dienst Inspectie Consumptieproducten

Eurostation Blok II, Victor Hortaplein 40 bus 10, 1060 Brussel

tel: 02 524 74 50 - fax: 02 524 74 99

RookVrij vzw

Vereniging voor een rookvrije leefomgeving

tel 02 522 34 74

www.rookvrij.be info@rookvrij.be

Lidgeld € 12 (nieuwsbrief per post) of

€ 6 (nieuwsbrief per e-post)

Rekeningnummer 733-0057758-73

Maatschappelijke zetel: Wilderkasteellaan 9, 1600 Sint-Pieters-Leeuw

Mits bronvermelding mag alles uit deze nieuwsbrief verveelvoudigd en verspreid worden.